

Bijlage 3: De werking van de resultaatafhankelijke beloning van studiewaarde

Hoe zit de indicator studiewaarde in elkaar?

Diplomawaarde

Aan diploma's wordt een score toegekend die overeenkomt met het niveau van de opleiding: basisberoepsopleiding (score 2), vakopleiding (score 3) en middenkader/specialisten opleiding (score 4). Dit wordt de diplomawaarde genoemd.

Referentiewaarde

De referentiewaarde die behoort bij een vooropleiding, weerspiegelt het verwachte diplomaniveau voor studenten met die vooropleiding. De referentiewaarde wordt per vooropleiding empirisch vastgesteld door per vooropleiding het gemiddelde te nemen van de diplomawaarde van alle behaalde diploma's op landelijk niveau in de schooljaren 2010/2011 tot 2013/2014. Deze referentiewaarde wordt vastgesteld voor de gehele periode van de regeling en als bijlage bij de regeling gepubliceerd (zie tabel 1 voor de referentiewaarden per vooropleiding). Zo hebben bijvoorbeeld de studenten met vooropleiding havo/vwo zonder diploma een referentiewaarde van 3,63. Dat betekent dat de afgelopen vier jaar ruim de helft van deze studenten een diploma op niveau vier heeft behaald, en een beperkt aantal een diploma op niveau drie en een gering aantal op niveau twee.

Tabel 1: Referentiewaarde per vooropleiding (2010/11 t/m 2013/14)

Vooropleiding	Referentiewaarde
Praktijkonderwijs	1.20
Vmbo zonder diploma	1.71
Havo/vwo zonder diploma	3.66
Vmbo bbl	2.62
Vmbo kbl	3.31
Vmbo gl	3.65
Vmbo tl	3.70
Havo/vwo	3.69
27+	2.59
Overig	2.25

Beloning van de studiewaarde per eenheid

In het mbo onderscheiden we verschillende domeinen (bijvoorbeeld Bouw en Infrastructuur) en niveaus (bijvoorbeeld mbo-4, middenkader/specialist). De combinatie van een domein en niveau wordt een *eenheid* genoemd die wordt gebruikt als rekeneenheid voor de beloning van studiewaarde. Instellingen krijgen voor een eenheid een beloning voor studiewaarde als zij meer studenten dan voorheen begeleiden naar een hoger diploma dan men zou verwachten op basis van hun vooropleiding. Ook het behoud van zeer goede resultaten wordt beloond. Dit wordt hieronder toegelicht.

Wat is de studiewaarde van een eenheid in een bepaald jaar?

De studiewaarde wordt bepaald door voor het behaalde diploma het verschil te bepalen tussen de diplomawaarde en de referentiewaarde die behoort bij de vooropleiding van de gediplomeerde student.

De gemiddelde studiewaarde van een eenheid wordt per schooljaar (1 oktober tot 1 oktober) berekend door voor alle behaalde diploma's de diplomawaarde te vergelijken met de referentiewaarde die behoort bij de vooropleiding van de gediplomeerde student en van deze verschillen het gemiddelde te nemen. Negatieve verschillen tellen daarbij niet mee.

Wanneer wordt verbetering van de studiewaarde van een eenheid beloond?

Voor elke eenheid wordt de basiswaarde ('nulmeting') voor studiewaarde vastgesteld door het gemiddelde te berekenen van de studiewaarde over de laatste vier jaar (2010/2011 – 2013/2014). Vanaf 2015 wordt jaarlijks gekeken of de studiewaarde van de eenheid hoger is dan deze basiswaarde. Zo ja, dan is sprake van verbetering.

Wanneer wordt het behoud van zeer goede resultaten van een eenheid beloond?

Voor elke eenheid wordt landelijk op grond van de basiswaarden een grenswaarde voor zeer goede resultaten vastgesteld voor de gehele periode. Deze grenswaarde wordt rekenkundig bepaald op de beste 20%.

Een eenheid met een basiswaarde boven de landelijk bepaalde grenswaarde heeft zeer goede resultaten geboekt. Als deze eenheid in het volgende jaar weer zeer goede resultaten realiseert, komt de instelling in aanmerking voor extra beloning voor het behoud van zeer goede resultaten. Een eenheid met gewone resultaten (een basiswaarde onder de grenswaarde) die vervolgens in twee opeenvolgende jaren zeer goede resultaten boekt (boven de vastgestelde grenswaarde), wordt ook beloond voor het behoud van zeer goede resultaten.

Figuur 1: Visuele weergave van de eenheden (combinatie van domein en niveau) van een mbo-instelling.

Instelling A					
Domein Bouw & Infra					
	Grenswaarde topgroep	Basiswaarde	Huidig jaar	Behoud	Verbetering
Niveau 2	0.20	0.26	0.29	✓	✓
Niveau 3	0.31	0.35	0.32	✓	✗
Niveau 4	0.45	0.46	0.44	✗	✗

Domein Media & Vormgeving					
	Grenswaarde topgroep	Basiswaarde	Huidig jaar	Behoud	Verbetering
Niveau 2	0.18	0.16	0.20	✗	✓
Niveau 3	0.27	0.23	0.26	✗	✓
Niveau 4	0.35	0.33	0.31	✗	✗

De instelling komt in aanmerking voor extra bekostiging voor de eenheden met een groen vinkje door verbetering van resultaten (het huidig jaar hoger dan de basiswaarde) en/of door behoud van zeer goede resultaten. De Grenswaarde en de basiswaarde zijn berekend over de jaren 2010/11 t/m 2013/14 en staan voor de gehele periode vast. Het huidig jaar is een van de meetjaren (vanaf 2014/15) waarvoor de resultaten in aanmerking komen voor beloning.

- Instelling A krijgt voor de studiewaarde van de eenheid op niveau 2 van het domein Bouw en Infra een beloning voor zowel behoud (basiswaarde (0,26) en het resultaat in het huidig jaar (0,29) beter dan de grenswaarde voor zeer goede resultaten (0,20).
- Instelling A krijgt voor de studiewaarde van de eenheid op niveau 2 van het domein Media en Vormgeving een beloning voor verbetering omdat het resultaat in het huidig jaar (0,20) beter is dan de basiswaarde (0,18). Omdat de basiswaarde minder goed is dan de grenswaarde voor zeer goede resultaten (0,18) krijgt de instelling over het huidig jaar nog geen beloning voor behoud. Als het resultaat van die eenheid het volgende jaar weer boven de grenswaarde ligt, krijgt de instelling wel een beloning voor behoud.

Minimale omvang van een eenheid

Om te voorkomen dat toeval een te grote rol kan spelen bij het verdelen van het budget voor de resultaatafhankelijke beloning, is een minimale omvang van een eenheid vastgesteld op gemiddeld 50 diploma's per jaar tijdens de schooljaren 2011 t/m 2014. Voor eenheden met minder dan 50 diploma's per jaar wordt de score bepaald door naar de studiewaarde van het domein als geheel te kijken. Is het aantal diploma's in het domein ook minder dan 50 dan wordt de studiewaarde van de betreffende eenheid bepaald door de studiewaarde van de instelling als geheel.